LOKAAL BRABANT

Aangesloten bij Onafhankelijke Politiek Nederland

Fractie Provinciale Staten 2023-2027

Inhoudsopgave

Over Lokaal Brabant 3
Samen bouwen aan Brabant 4
De provincie is ervoor de Brabanders 5
Een mooie toekomst voor de Brabantse jeugd 6
'In Brabant brandt nog licht' 7
Geen concessies aan 'Parijs' 10
Gezond Boerenverstand 12
Slimme mobiliteit 14
Brabant voor ondernemers, ondernemers voor Brabant 16
Steun voor vrijwilligers 19
Gemeentelijke herindeling. Waarom ook alweer? 20
Investeer in lokale en regionale ontwikkeling 21
De Brabantse sociale ruggengraat maken we in onze dorpen en steden 22

Voorwoord

Over Lokaal Brabant

Lokaal Brabant is een verbindend politiek platform voor de lokale onafhankelijke politiek en brengt thema's vanuit de samenleving naar Provinciale Staten. Daarmee is Lokaal Brabant uniek en werkt de partij samen met gemeenten vanuit de kracht van de Regio. Regionaal samenwerken en gebiedsgerichte aanpak zijn begrippen die hier een op een bij passen.

Samen werken aan een mooier en leefbaar Brabant.
Dat is waar Lokaal Brabant voor staat.
De Menselijke Maat en eenheid in verscheidenheid vormt in het dagelijks politiek handelen de norm.

Onze uitgangspunten:

- Iedereen is anders, maar iedereen telt wel mee en kan meedoen
- Werken binnen een open samenleving
- Het binden en verbinden van mensen
- Bijzondere aandacht verdienen de jongeren, zij zijn de toekomst
- Doorgroeien naar een circulaire samenleving
- Elke regio in onze provincie doet ertoe

Wij willen dat iedere inwoner van Brabant zijn of haar steentje bijdraagt aan de samenleving. Samen werken wij continu aan:

- Een goede kwaliteit van leven voor jong en oud
- De eigen kracht van de mensen
- Solidariteit met elkaar
- Hoe eenzaamheid te bestrijden
- Hoe op weg naar leefbaarheid en een gezonde leefstijl
- De route naar een mooiere samenleving
- Maatschappelijke zelfontplooiing
- Samen is nooit alleen.

Lokaal Brabant is aangesloten bij het landelijk platform Onafhankelijke Politiek Nederland (OPNL).
Dit is een samenwerkingsverband van onafhankelijke provinciale partijen. OPNL is al vele jaren met een zetel vertegenwoordigd in de Eerste Kamer en hoopt bij de komende Statenverkiezingen meerdere zetels te kunnen bemachtigen om de onafhankelijk politiek in Nederland een grotere stem te kunnen geven.

ONAFHANKELIJKE POLITIEK NEDERLAND
de Kracht van de Regio

Samen bouwen aan Brabant

Lokaal Brabant brengt de lokale politiek en haar thema's naar Provinciale Staten.
Het platform Lokaal Brabant rust op vier pijlers:

- **Onafhankelijke politiek**,
  dus geen top-down politieke aansturing van bovenaf.
- **Eenheid in verscheidenheid**,
  dus de eigen politieke identiteit van de lokale politieke lid-partijen,
  die politiek inhoudelijk ongebonden zijn, blijft behouden.
- **De menselijke maat**,
  dus altijd oog houden voor de gevolgen van politieke besluiten
  bij de mensen en hun leefomgevingen.
- **Het bijdragen aan een 'gelijk speelveld'**,
  dus dezelfde financiële middelen, zowel voor landelijke als onafhankelijke lokale
  en regionale politieke partijen, vooral in het licht van de Wet Financiering Politieke Partijen.

Met plezier en passie benadert de fractie van Lokaal Brabant alle onderwerpen met open vizier en nuchter verstand. Dat doen wij altijd met oog voor de Brabantse regio's, gemeenten en inwoners. Lokaal Brabant is hét platform voor Brabanders. Lokaal Brabant is niet verbonden aan een politieke ideologie, of het zou de strijd voor vrijheid, betrokkenheid en verantwoordelijkheid van haar inwoners moeten zijn. Lokaal Brabant zet zich in voor een provinciaal bestuur dat meer en meer geworteld is in de regio's.

De provincie is er voor de Brabanders

- De gemeente is de primaire overheid. De Provincie is dienstbaar aan de gemeente.
- Lokaal Brabant is voortdurend op zoek naar de menselijke maat en kleinschaligheid
- Lokaal Brabant gaat voor de samenwerking met behoud van eigen identiteit en sluit daarbij op voorhand niemand uit

Brabanders zijn gemoedelijk en gastvrij en willen en kunnen samenwerken. En waar ze dat niet meer zijn, daar zouden ze willen dat ze het nog waren. Gemoedelijk en gastvrij staat voor Lokaal Brabant synoniem voor betrokkenheid, betrouwbaarheid, samenwerken, vertrouwen, gemeenschapszin, een open transparante dialoog voor uitvoerbare plannen en gezamenlijk ontwikkelde maatwerk oplossingen.

Lokaal Brabant koestert het specifieke karakter van onze provincie en de inwoners die er wonen, werken, sporten en recreëren. Wij geloven in de kracht van Brabanders die op het niveau van de eigen straat, buurt of wijk proberen om voor elkaar klaar te staan. Wat ons betreft faciliteert en stimuleert de Provincie die warmte en die zelfredzaamheid, zelfwerkzaamheid en lokale gemeenschapszin. Een Provincie die het lef heeft een eigen koers te varen en regio's en gemeenten de ruimte geeft dat ook te doen.

De Provincie is als bestuurlijke organisatie bij veel mensen niet of nauwelijks bekend. Ondanks dat er door de Provincie belangrijke besluiten worden genomen, die van grote invloed zijn op ons dagelijks leven, weten inwoners vaak maar weinig over het hoe en waarom van alle zaken die in Provinciale Staten worden behandeld.

Lokaal Brabant probeert bij de komende periode 2023-2027 een sterke positie te krijgen in Provinciale Staten. Vanuit deze positie willen we meer taken en verantwoordelijkheden van de Provincie delegeren aan gemeenten.

Lokaal Brabant wordt gesteund door plaatselijke lokale partijen, die zich allemaal inzetten voor lokale democratie op het niveau van steden, buurten, wijken en dorpskernen. Ieder met hun eigen lokale en regionale belangen.
Belangen die het beste worden gediend vanuit lokaal gericht denken en/of handelen. Of dit nu is in Moerdijk, Brabantse stedenrij, de Kempen, de Meierij, de Peel of het Land van Cuijk.
Belangen die eensluidend kunnen zijn, maar ook zeer divers en zo nu en dan zelfs tegengesteld.
Ook de in opmars zijnde GebiedsGerichte Aanpak (GGA) past hier naadloos bij.
Wat Lokaal Brabant betreft, hoort de overheid dicht bij de inwoners te staan.
Wat lokaal kan worden geregeld, dient vooral niet in het Provinciehuis te worden geregeld.

Want Brabant wordt niet gemaakt in het Provinciehuis, maar in de straten, buurtschappen, gehuchten, dorpen, wijken, stadsdelen en steden.
De provincie dient vooral dienstbaar te zijn aan die ontwikkelingen. De Brabanders zijn er niet voor de Provincie, de Provincie is er voor de Brabanders.

Een mooie toekomst voor de Brabantse jeugd

- Het Brabantse bestuur moet meer aandacht besteden aan jongeren.
- De provincie moet gemeenten ondersteunen in het voorkomen en verhelpen van psychische klachten bij jongeren.
- Zorgen dat er voldoende woningen voor jongeren worden gebouwd.
- Om jongeren meer te laten participeren in de Brabantse politiek is een jongerenparlement welkom.

De afgelopen jaren zijn voor Brabantse jongeren zwaar geweest en veel jongeren hebben het nog altijd moeilijk. Het coronavirus heeft het 'normale leven' van kinderen en jongvolwassenen volledig op zijn kop gezet.

Onderzoek van het RIVM maakt pijnlijk duidelijk wat de gevolgen van de coronasituatie zijn op studenten. Van de tienduizenden studenten die ondervraagd zijn, geeft meer dan de helft (51%) aan dat ze last hebben van psychische klachten. Daarnaast geeft 80% aan gevoelens van eenzaamheid te hebben ervaren tijdens de lockdowns. Ongeveer een kwart (26%) van de ondervraagden geeft zelfs aan liever dood geweest te zijn.

Lokaal Brabant vindt bovenstaande onderzoeksresultaten schrikbarend en ziet in dat de afgelopen tijd niet alleen voor studenten moeilijk was, maar ook voor de jeugd en ouderen. Ook na de coronapandemie zal een te groot deel van de jongeren last blijven houden van psychische klachten.

Social media en een groot verwachtingspatroon zijn voorbeelden van factoren die mentale klachten kunnen versterken. Ook de hoge inflatie en het woningtekort van dit moment zijn problemen die juist jongeren raken.

Lokaal Brabant gaat voor de toekomst.
We vinden dat er vanuit het provinciehuis meer aandacht moet zijn onze Brabantse jongeren. Gemeenten moeten, waar nodig, ondersteund worden door de provincie in het helpen van jongeren met adequate zorg.

Daarnaast moet Brabant niet alleen voor jongeren bestuurd worden, maar ook mét en dóór jongeren. In Brabant wonen en leven zo'n 700.000 mensen onder de 26 jaar, maar deze groep wordt nauwelijks vertegenwoordigd in de Provinciale Staten en de Gedeputeerde Staten. Lokaal Brabant vindt dat er meer initiatieven getoond moeten worden om jongeren meer te laten participeren.
Een Brabants jongerenparlement is hiervoor een mogelijkheid. Dit parlement zal wel een afspiegeling moeten zijn van de Brabantse jeugd. Daarnaast moeten Provinciale Statene en Gedeputeerde Staten dit parlement serieus nemen in hun beleidsoverwegingen.

Duurzame ruimtelijke ontwikkeling

‘In Brabant brandt nog licht’

- Een dak boven het hoofd, veiligheid en gezondheid zijn voor alle Brabanders topprioriteiten, maar mobiliteit, economie, voedselvoorziening en leefbaarheid mogen niet ondergesneeuwd raken.
- Gemeenten krijgen veel vrijheid op het gebied van ruimtelijke ordening bij de uitvoering van de nieuwe Omgevingswet.
- Provincie werkt nauw samen met andere bestuurlijke eenheden in het kader van de kaderrichtlijnen op het gebied van vaarwegen, grondwater, zwemkwaliteit en drinkwater.

Meer dan elders in Nederland botsen in Brabant de belangen op het gebied van economie, wonen, beschikbare ruimte en natuur. Want Brabant is de provincie van akkers en bossen, maar is tegelijkertijd dichtbevolkt. De Brabantse stedenrij (van west naar oost: Roosendaal, Breda, Tilburg, Den Bosch, Eindhoven, Helmond) kan worden beschouwd als de tweede Randstad.

‘Dan denk ik aan Brabant, want daar brandt nog licht’, zingt Guus Meeuwis romantisch in zijn lied ‘Brabant’. Feit is dat het door bevolkingsdichtheid en bedrijvigheid inderdaad bijna nergens meer donker of stil is.

Lokaal Brabant vindt dat keuzes voor economie of voor groen weloverwogen moeten worden genomen. Want economische groei is belangrijk, maar het realiseren van de klimaatdoelstellingen van Parijs en het welzijn van de Brabanders (beleven) is eveneens belangrijk.
Daarbij is de ruimte in Brabant schaars, maar dienen wel alle Brabanders een dak boven hun hoofd te hebben.

Woningbouw

De ruimte in Brabant is beperkt, maar toch moeten er de komende jaren tienduizenden woningen bijkomen in onze provincie. Wat Lokaal Brabant betreft wordt daarbij stevig ingezet op de ontwikkeling van nieuwe en betaalbare woningen, die ook door mensen met een kleinere portemonnee kunnen worden gekocht. Daarnaast steunt Lokaal Brabant de plannen van de provincie om aanvullend in te zetten op het verrijken van de Brabantse woningvoorraad met nieuwe (collectieve) woonvormen. Maatschappelijk ontwikkelaar Ruimte voor Ruimte, waarvan de provincie Noord-Brabant enig aandeelhouder is, vervult hierin wat Lokaal Brabant betreft een belangrijke coördinerende rol en draagt op deze manier bij aan de toekomstige leefbaarheid van onze mooie provincie.

De Provincie dient vooral dienstverlenend te zijn voor de gemeenten en hen te ondersteunen bij hun wens om meer woningen te bouwen. Onze voorkeur gaat daarbij uit om alle gemeenten te stimuleren om dit binnen bestaande bebouwde kommen (rode contouren) te doen. Inbreidingslocaties maken het mogelijk om het buitengebied te ontzien en tegelijkertijd het aantal woningen uit te breiden. Ook het opsplitsen van grotere woningen, bedrijfspanden, kantoorgebouwen naar meerdere wooneenheden heeft onze voorkeur.

Waarbij de Provincie kritisch kan bezien of de juiste woningen worden gebouwd. Want vergrijzing, studentenwoningen en de groei van eenpersoonshuishoudens zorgen voor specifieke woonbehoeften. We gaan voor de autonomie van gemeenten, maar beseffen dat regionale coördinatie noodzakelijk is.

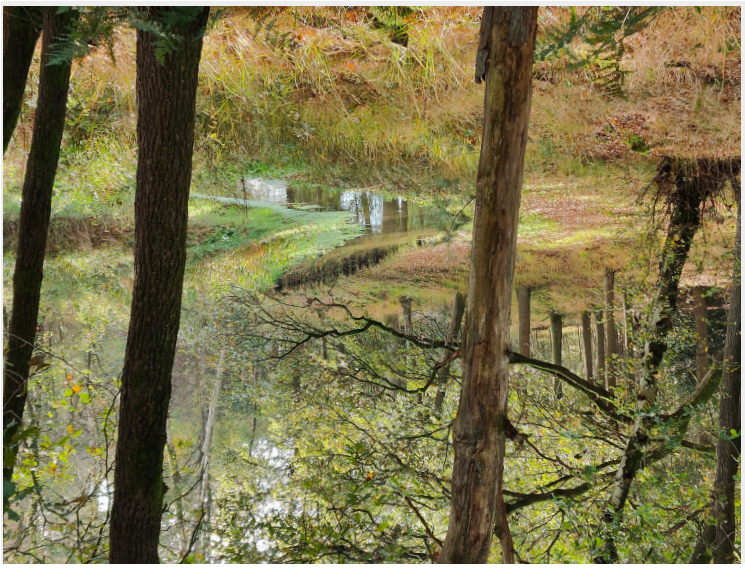

Hier ligt een rol voor de Provincie. In een goede verstandhouding met gemeenten dienen regionale oplossingen gevonden te worden. De rol van de Provincie in dit proces is niet om te dicteren, maar om te faciliteren.

Lokaal Brabant heeft best ideeën over wat gemeenten kunnen doen en laten op het gebied van ruimtelijke ordening. Desalniettemin pleiten we voor een terughoudende rol van de Provincie. Het is aanmatigend te denken dat de Provincie beter dan gemeenteraden weet of er wel of geen grote outletcentra mogen komen en of een bedrijventerrein al dan niet dient te worden uitgebreid. De bedoeling van de Omgevingswet is deze regelruimte aan gemeenten te gunnen/laten en niet aan de provincie. Lokaal Brabant wil handelen in de geest van de omgevingswet. Het knechten voor de kleinere gemeenten op dit beleidsvlak door de provincie dient te stoppen.

Bij het beoordelen van gemeentelijke plannen mag de Provincie wel kritisch bezien of er draagvlak is en of de gemeenten zich houden aan de spelregels vastgelegd in de omgevingswet en provinciale omgevingsverordening We zetten ons in voor een groeiende invloed van burgers en andere belanghebbenden en daarmee spelen we in op wat de Omgevingswet op dat gebied gaat regelen. Door juist hierop te hameren, stimuleren we vergaande (politieke) burgerparticipatie.

Vanzelfsprekend kan en wil Lokaal Brabant vasthouden aan specifieke randvoorwaarden op het gebied van ruimtelijke ordening. We bekijken gemeentelijke plannen bijvoorbeeld door een regionale bril, we hebben oog voor natuur, flora en fauna en we zorgen ervoor dat plannen de klimaatdoelstellingen niet in de weg staan.

Het door ontwikkelen van de grotere robuuste natuurparken zoals de Maashorst, de Biesbosch,

het Van Gogh park en de Grote Peel krijgen van Lokaal Brabant prioriteit boven het verder ontwikkelen van kleinere natuurgebieden. Die gebieden kunnen door de gemeenten worden omarmd.

Lokaal Brabant is kritisch op zeer omvangrijke uitbreidingen van regionale bedrijventerreinen voor met name logistieke "dozenschuiverij" en wil af van het aanhouden van lange termijn-reserveringen voor bedrijventerreinen. Zeker als de definitieve ontwikkeling door de huidige inzichten onwaarschijnlijk geworden is. Een Brabant-brede heroverweging is op zijn plaats.

Daarnaast wil Lokaal Brabant dat wordt ingezet op een nuttige herbestemming van vrijkomende agrarische en andere (bedrijfs-)gebouwen in ons Brabantse buitengebied. Zeker als deze cultuurhistorisch gezien grote waarde hebben zoals het kerkelijk erfgoed. Lokaal Brabant wil laten onderzoeken hoe de Provincie die ontwikkeling met financiële middelen kan aanjagen en ondersteunen. Op deze wijze willen we de lokale leefbaarheid in kleine kernen en voorzieningen op ons Brabantse platteland verbeteren. Verder wil Lokaal Brabant sterk inzetten op het terugdringen van de criminaliteit in het buitengebied.

Ook hebben we aandacht voor de specifieke taken die de Provincie heeft op het gebied van waterbeheer. We staan geen ontwikkelingen toe die haaks staan op onze taken met betrekking tot de vaarwegen, het grondwater, de zwemwaterkwaliteit en schoon drinkwater. Hierbij geldt dat Lokaal Brabant vertrouwen heeft in het gezonde verstand van gemeenten, waterschappen en de betrokken inwoners.

In deze provincie willen wij alles goed geregeld hebben. Dat is een goede eigenschap, maar Lokaal Brabant vindt dat het provinciaal bestuur hier niet in moet doorslaan. Wij zijn van mening dat, uitzonderingen daargelaten, de beleidsafspraken die we met elkaar hebben gemaakt eerst moeten worden uitgevoerd en geëvalueerd. Pas daarna is het tijd om aanpassingen te doen en nieuw beleid te ontwikkelen.

Aandacht voor ambtenarenapparaat

De krapte op de arbeidsmarkt treft ook het ambtenarenapparaat bij provincie en gemeenten. Daarom vindt Lokaal Brabant het belangrijk om de aanwezige menskracht, specialismen en kennis zoveel mogelijk te behouden voor de overheid. Dit kan naast een passend beloningsniveau door onder andere door kennisdeling, opleiding, taakdifferentiatie en poulevorming.

Een flexibele lokaal in te zetten schil aan specialisten is wenselijk bij de invoering van de omgevingswet en het realiseren van de met het Rijk gemaakte woningbouwafspraken.

Milieu, energie, klimaat en duurzaamheid

Geen concessies aan ‘Parijs’

- Klimaatdoelstellingen Parijs zijn onze richtinggevende piketpalen. De weg er naartoe is vooral aan de Brabantse samenleving.
- Elke provinciaal besluit dient bezien te worden in het licht van duurzaamheid.
- Lokaal Brabant gaat voor meer deelneming en eigenaarschap van Brabantse burgers binnen de duurzame en circulaire energieproductie.

Lokaal Brabant is voortvarend aan de slag gegaan als het gaat om maatregelen die bijdragen om de klimaatdoelstellingen van Parijs te realiseren. De Provincie dient initiatieven op dit gebied, al dan niet experimenteel van aard, aan te moedigen en te ondersteunen. Brabant hoeft niet voorop te lopen, gezamenlijk op trekken met de zuidelijke provincie en de Belgische provincies vinden we essentieel.

Het succes van klimaatbeleid staat en valt bij draagvlak. Lokaal Brabant is niet erg enthousiast over het bouwen van grote windmolenparken in het Brabants landschap.
Vanwege de vermeende landschapsvervuiling, lawaai en slagschaduw is de weerstand tegen deze molens groot. Volgens Lokaal Brabant zijn er realiseerbare alternatieven die minder landschapsvervuilend zijn dan windmolens. Te denken valt hier aan het gebruik van (platte) daken van grote gebouwen voor het opwekken van zonne-energie. Onze Brabantse industrieterreinen staan vol met honderden hectaren platte daken die goed te gebruiken zijn voor deze doeleinden. Hierbij willen we de daken van de grote agrarische bedrijfsgebouwen niet vergeten.

Het gaat niet alleen om zonnepanelen. Ook andere vormen van duurzame energieopwekking verdienen aandacht, zoals biogas en waterstoftechnologie.

Waterstoftechnologie kan een van de oplossingen zijn voor de tijdelijke opslag van energieoverschotten. Verder willen we dat de Provincie actief bijdraagt aan het gasvrij opleveren van nieuwe woningen (zie: Financiën).
Lokaal Brabant gelooft erin dat burgers en andere betrokkenen samen draagvlak vinden voor duurzame energieoplossingen die wél op steun kunnen rekenen. Anders gezegd: wie windmolens of zonneweides afwijst, dient actief mee te denken over net zo duurzame alternatieven.

Lokaal Brabant

Alle besluiten van Provinciale Staten dienen een paragraaf Duurzaamheid te bevatten.
Op die manier worden de beleidmakers van voorgenomen besluiten gestimuleerd om elk beleidsterrein te beoordelen langs de meetlat van milieu, energie en klimaat. Van duurzaamheid dus.
De Provincie gaat gemeenten stimuleren hetzelfde te doen.

Het is belangrijk dat gemeenten en Provincie hetzelfde beleid uitdragen. Lokaal Brabant wil dat de provincie op gemeentelijk niveau bijdragen gaat leveren aan de lokale maatschappelijke discussie en op het gebied van versterking van de duurzaamheid en circulaire economie.
De Provincie dient in dit proces een aanjagende en faciliterende rol te vervullen.

Wind en zon zijn geen vervangers van aardgas, kolen en olie, omdat zij geen energiedragers zijn.

Nederland heeft behoefte aan een realistische transitie met een heldere stip op de horizon.
Lokaal Brabant wil af van de grote sommen publieke middelen die ten goede komen van buitenlandse energiebedrijven/investeerders in de vorm van subsidies.

Liever zet Lokaal Brabant in op regionale duurzaamheidsinitiatieven met minder buitenlandse afhankelijkheid en onderzoek naar alternatieve energiewinning, bijvoorbeeld door aquathermie, geothermie en andere energiemixen.

Waterstof is volgens Lokaal Brabant op termijn de meest kansrijke schone vervanger van fossiele brandstof.

Vitaal platteland, natuurbeheer en natuur

Gezond boerenverstand

- Strenge stikstof-eisen aan boeren dienen gepaard te gaan met ondersteunende maatregelen of financiële compensatie.
- Verhandelbare rechten van agrarische ondernemers dienen als eerste te koop worden aangeboden aan de overheid
- Geen nieuwe vestigingen of uitbreidingen van bedrijven met intensieve veeteelt zonder aantoonbare aanzienlijke milieuwinst.
- Er moet een adequate oplossing komen voor de vrijkomende reststoffen en emissies uit alle agrarische producties. Dit is een primaire verantwoording voor de sector zelf.

De Provincie Noord-Brabant en de landbouwers hebben het de afgelopen jaren regelmatig met elkaar aan de stok gehad. Lokaal Brabant wil resoluut breken met dat beleid en doet dat met begrip voor de weerzin tegen de milieuproblemen die de agrarische sector veroorzaakt. We zien de rol en verantwoordelijkheid van de boeren, maar weten tegelijkertijd dat het niet billijk of productief is ze te confronteren met regels die strenger zijn dan in de rest van Nederland. Strenger dan in de rest van Europa zelfs.

Daarom zet Lokaal Brabant zich in voor beter flankerend beleid voor boeren die stappen zetten om hun veestapel te verkleinen en te verbeteren, meer duurzame bedrijfsvoering zoals biologisch dynamische landbouw of andere activiteiten opstarten om emissies te verminderen.

Verder zetten we ons in voor tijd. Hoe urgent de milieu- en klimaatproblemen ook zijn: boeren moeten de tijd krijgen om hun bedrijfsvoering aan te passen. Danwel geleidelijk te stoppen met hun huidige activiteiten en grote desinvesteringen te voorkomen.

Lokaal Brabant wil zwaar inzetten op het versneld stoppen van de 30% boeren die aangegeven hebben dit de komende 10 jaar te willen doen. Om hiermee flexibiliteit te creëren binnen de gehele stikstofaanpak.

Onderzocht dient te worden of het systeem van voorkeursrecht van de overheid ook gevestigd kan worden op de agrarische rechten.

We doen dat niet alleen om de resterende landbouwers in hun bedrijfsvoering te steunen.
We doen dat ook omdat de agrarische sector een belangrijke rol speelt in het toekomstige beheer van het buitengebied. Daarnaast hebben we de landbouw nodig bij het oplossen van een aantal vraagstukken in en om de steden.
Zoals het vraagstuk van de reststoffen in onze stedelijke omgeving. Het ontwikkelen van een meer op de kringloop gebaseerde landbouw.
Landbouw met hoge educatieve en recreatie waarde aan de randen van de steden.

Voorbeelden van biologisch dynamische landbouw die een renderend alternatief kunnen zijn voor een deel van huidige intensieve landbouw. Verkorten van de keten van land naar klant, met een verbetering van de toegevoegde waarde voor de producenten is voor Lokaal Brabant een uitgangspunt.

Daarbij proberen we de distributieketen van voedselproducten zo kort mogelijk te houden.
Tevens dient de negatieve wereldwijde footprint van onze huidige landbouw te verdwijnen.
Verder willen we de reststromen uit de steden, zoals bijvoorbeeld GFT-afval, in de directe omgeving een nuttige herbestemming kunnen geven.

Daarom zetten we graag in op innovatieve, kleinschalige ontwikkelingen die boeren nieuwe verdienmodellen opleveren. Tegelijkertijd zijn we zeer kritisch bij nieuwe vestigingen of uitbreidingen van bedrijven met intensieve veeteelt.
Dit is alleen mogelijk als daarmee aantoonbaar aanzienlijke milieuwinst te behalen is.

Bereikbaarheid en openbaar vervoer

Slimme mobiliteit

- Provinciale opcenten worden volledig ingezet voor mobiliteit, verkeer en vervoer.
- Provincie stimuleert slimme en schone mobiliteitsoplossingen.
- Aandacht voor mogelijkheden van grensoverschrijdend openbaar vervoer.
- Brabantse mobiliteitsvraagstukken hoog op de Haagse agenda
- Versnelling van de inzet van nieuwe innovatieve technologie binnen de mobiliteitsvraagstukken.
- Inzetten op aanleg van buisleidingen ter vervanging van transportbewegingen over weg en rail.
- Vergroening van binnensteden stimuleren door vermindering gemotoriseerde mobiliteit.
- Lokaal Brabant wil collectief vervoer voor de bereikbaarheid van onze kleine kernen en dorpen in stand houden.

Op het gebied van mobiliteit, kiest Lokaal Brabant voor het terugdringen van milieubelasting en het stimuleren van laagdrempelig 'schoon' openbaar vervoer. Elektrisch openbaar vervoer en moderne en verbeterde snelwegen en ontlastende spoorverbindingen horen daarbij. De aanleg van nieuwe transferia en HUB's op belangrijke routes en knooppunten en de aanleg van snelfietsroutes spelen ook een belangrijke rol.

Hoewel we terughoudend zijn met de aanleg van nieuwe provinciale wegen, beseffen we dat er niet aan te ontkomen valt. Zeker waar provinciale wegen door bebouwde kommen lopen, zijn omleidingen in verband met de leefbaarheid wenselijk. De aanleg van nieuwe wegen omarmen we niet met enthousiasme, maar beschouwen we als noodzakelijk om het dichtbevolkte Brabant leefbaar en bereikbaar te houden. Lokaal Brabant zet in op vermindering van de overlast van bovenlokaal verkeer door verlaging van de maximum snelheden op de provinciale wegen in de bebouwde kommen.

De provinciale opcenten, de heffingen boven op de motorrijtuigenbelasting, dienen exclusief te worden ingezet voor het beheer of de verbetering van mobiliteit, verkeer en vervoer. Een deel van die inkomsten kan worden gebruikt voor initiatieven op het gebied van 'slimme mobiliteit': technologische innovaties die filedruk verminderen en schoner vervoer mogelijk maken.

Omdat de Provincie verantwoordelijk is voor het regionale openbaar busvervoer, is het zaak kritisch te zijn over de arbeidsomstandigheden van chauffeurs, onder meer op het gebied van werkdruk en veiligheid. Dat kan de Provincie doen door de vervoersorganisaties eisen te stellen en daarop te handhaven én door voldoende middelen beschikbaar te stellen.

Lokaal Brabant ziet verder mogelijkheden tot de verbetering van het openbaar vervoer, waar het gaat om nationale en internationale aansluitingen die de regio's en provincies overstijgen.

Brabant kent een groot aantal rijks-, vaar- en spoorwegen. De invloed van de provincie op de aanleg of aanpassingen daarvan is beperkt. Lokaal Brabant zal er bij het Rijk op blijven aandringen dat er in de rijksbegroting, het zoge-

naamde Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) voldoende aandacht blijft voor de Brabantse infrastructuur. Maar ook wil Lokaal Brabant aandacht voor onze spoorverbindingen, het spoor van Breda naar Utrecht, de zogenaamde Brabantroute Breda – Gilze-Rijen - Tilburg – Eindhoven, het goederen en gevaarlijke stoffen vervoer over het spoor, de trillings- en geluidsoverlast van intensief in gebruik zijnde spoorwegen.

Tevens vragen wij aandacht voor de (door)ontwikkeling van de haven in Moerdijk, vernieuwing van de Moerdijkbrug en verbetering van de capaciteit van de brug bij Ravenstein. Naast een aan te leggen buisleidingen straat om het vervoer van gevaarlijke stoffen per rail en weg te verminderen. Een grote kans ligt er voor het Rijk en Brabant om samen met de automotive-industrie voortvarend te werken aan inzet van nieuwe en slimme oplossingen. LightYear is hier een mooi voorbeeld van.

Logistiek

Noord-Brabant telt een aantal sterke economische sectoren, zoals hightech, agrofood, pharma en lifescience. Al deze sectoren kunnen niet floreren zonder een goede supply chain. Ook op het gebied van transport en logistiek behoort Brabant daardoor tot de top. Er is veel logistieke bedrijvigheid in Brabant. Tegelijkertijd staat de logistieke sector voor een aantal grote uitdagingen. Het wordt bijvoorbeeld steeds moeilijker om gekwalificeerde medewerkers te vinden. Daarnaast zorgt digitalisering voor grote veranderingen in de komende jaren. Daarom is het belangrijk om als provincie te investeren in activiteiten en projecten die de logistieke sector op een duurzame wijze toekomstbestendig maken. Tegelijkertijd vindt Lokaal Brabant het een goede zaak dat de provincie de regels voor de bouw van grote distributiecentra heeft aangescherpt om verdere verdozing van het Brabantse landschap tegen te gaan. Lokaal Brabant wil niet dat Brabant het logistieke pakhuis tussen de grote havens en het Europese achterland wordt. Dit zullen we nu actief op gaan pakken.

Fietsen

Nederland is bij uitstek een fietsland. Ook in onze provincie wordt enorm veel gefietst. Lokaal Brabant gelooft dat de fiets een grote bijdrage kan leveren aan de Brabantse ruimtelijke en maatschappelijke opgaven voor de komende jaren. Niet alleen op het gebied van mobiliteit en gezondheid, maar ook met betrekking tot klimaat, energietransitie en leefbaarheid. De afgelopen jaren hebben de Brabantse gemeenten, de provincie en het Rijk al flink geïnvesteerd in het netwerk en in het veiliger en comfortabeler maken van het fietsen en fiets parkeren. Ook groeit de samenwerking met bedrijven die de voordelen zien van fietsgebruik door hun werknemers. Lokaal Brabant vindt dit een goede ontwikkeling en helpt graag mee om het fietsgebruik in Brabant verder te bevorderen.

Economie

Brabant voor ondernemers, ondernemers voor Brabant

- Goede infrastructuur voor bedrijfsleven.
- Steun voor Airport Eindhoven, maar wel met minder milieu-impact.
- Gebruik van luchtvaart terugdringen ten gunste van meer milieuvriendelijke vormen van mobiliteit
- Ondernemers stimuleren om zich actief te verbinden met lokale samenleving.
- De Brabantse provinciale economie leunt sterk op ICT, Agrifood en andere innovatieve bedrijfstakken. Maar Brabant telt ook veel MKB-bedrijven en ZZP'ers in verschillende branches, die eveneens van grote waarde zijn.
- Invoering van een Brabant brede vliegtax.
- Provincie voert de strijd op tegen ondermijning.
- Lokaal Brabant wil dat de Provincie de maak-industrie en het MBO onderwijs sterker gaat stimuleren .

Onze boeren staan in de spotlight. Er lijkt slechts beperkt aandacht te zijn voor al die andere ondernemers, waaronder het MKB. Lokaal Brabant is daar verbaasd over, zeker nadat veel ondernemers de laatste jaren hinder hebben ondervonden van Corona en te maken hebben met grote effecten van de stijgende energieprijzen.

Lokaal Brabant pleit voor een beleid dat ondernemers ondersteunt en helpt om maatschappelijk verantwoord te ondernemen en actief bij te dragen aan een gezond, circulair en duurzaam Brabant. Het zijn niet alleen ASML, Brainport Eindhoven of de haven in Moerdijk die belangrijk zijn. Er is meer, veel meer. Het is nog maar de vraag of verdere economische groei van het BNP, noodzakelijk is om het welzijn van onze inwoners en de brede welvaart te kunnen realiseren. Steeds meer economen in Nederland zetten hier kanttekeningen bij. Deze strategische vraag zal de komende periode beantwoord dienen te worden ook vanuit de provincie Brabant. Lokaal Brabant prefereert Welzijn en welbevinden boven Welvaart!

Het MKB is samen met hun medewerkers de motor van onze economie. Daarom is het van groot belang dat provincie hier aandacht voor heeft. Samen met de werkgevers en het onderwijs (MBO en HBO) kan de provincie er voor zorgen dat er echt werk gemaakt gaat worden van levenslang leren. Iets wat de komende jaren hard nodig is om onze economie toekomstbestendig en meer duurzaam te maken

Wat Lokaal Brabant betreft, is de Provincie dienstverlenend voor ondernemers en vraagt de Provincie daar wat voor terug. Ondernemers hebben behoefte aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat en de Provincie kan, zeker waar het de infrastructuur betreft, daar samen met gemeenten faciliterend in zijn. We streven naar effectieve vestigingslocaties, met als belangrijke afweegcriteria Milieubelasting en bereikbaarheid. Regionale samenwerking van gemeenten op basis van gelijkwaardigheid is hierbij uitgangspunt voor Lokaal Brabant

Tegelijkertijd vragen wij ook wat terug van ondernemers, namelijk dat zij hun verbondenheid met Brabant tonen. Dat betekent dat zij bijdragen

leveren aan de doelen die de samenleving heeft gesteld op het gebied van (lokale) leefbaarheid, klimaat en milieu, dat ze duurzame werkgelegenheid realiseren (ook voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt) en dat ze zich actief en financieel verbinden met de steden en dorpen waar ze gevestigd zijn. De Provincie zal, als het aan Lokaal Brabant ligt, dit appél aan ondernemers actief uitdragen. Brabant wil er zijn voor haar ondernemers die er willen zijn voor de Brabantse inwoners.

Brabant heeft een aantal sterke economische regio's, die op hun vakgebied toonaangevend zijn in de wereld. Denk aan Zuid Oost-Brabant, waar Brainport en de Automotive Industrie sterk vertegenwoordigd zijn. Verder zien we in Noordoost Brabant een sterk Agrifood cluster. In Midden Brabant is de logistieke sector sterk vertegenwoordigd en West-Brabant heeft met Havengebied Moerdijk, haar industriële maintenance sector en haar land- en tuinbouw activiteiten een aantal belangrijke pijlers in huis. Allemaal onderdelen van de Brabantse economische motor voor de Nederlandse economie.

Brabant neemt eveneens een sterke positie in op het gebied van logistiek en Leisure. Daarnaast telt Brabant een groot aantal toonaangevende kennisinstituten, die werken aan een mooie en duurzame ontwikkeling van onze planeet.

In zijn algemeenheid zien we dat het gastvrije Brabant ook steeds meer toeristen uit binnen- en buitenland weet te trekken.

Hoewel het met Noord-Brabant in economisch opzicht goed gaat, maakt Lokaal Brabant zich zorgen over de mismatch tussen vraag en aanbod van arbeid. Dit gat wordt maar niet kleiner. De Provincie heeft, samen met regionale samenwerkingsverbanden, een te sterke focus op branches die de Provincie een innovatieve reputatie bezorgen. Daarbij valt te denken aan ICT en Agrifood. Feit is dat ook branches die minder sexy lijken van groot belang zijn, zoals de bouw en het traditionele ambacht. Die verdienen meer aandacht.

Daarnaast kennen we het belang van de Brabantse vliegvelden, zoals Eindhoven Airport, onze militaire vliegvelden Volkel, Gilze Rijen en Woensdrecht voor de lokale en regionale economie. Maar ook hier – en misschien zelfs vooral – geldt dat we zoeken naar de balans met milieu en leefbaarheid. De invoering van een Brabant-brede vliegtax gewenst. Dit onder de voorwaarde dat de opbrengsten volledig ingezet worden voor het reduceren van CO_2 en stikstof uitstoot, lawaai en andere vormen van (milieu-) overlast. De vrijstelling van rijkswege van belasting op Kerosine voor de luchtvaart mag van Lokaal Brabant per direct vervallen.

Een ongewenste vorm van ondernemerschap zijn de activiteiten van de onderwereld in onze steden, dorpen en vooral ons Brabantse buitengebied.

Een intensieve en effectieve samenwerking tussen gemeenten, Provincie en landelijke overheid, inwoners en handhavers is nodig om dit vraagstuk structureel aan te pakken. De verdere vermenging van onder- en bovenwereld zal grote negatieve gevolgen hebben voor onze samenleving, veiligheid en democratisch bestel.

Regionale ecosystemen in stand houden

Lokaal Brabant heeft zich in de afgelopen jaren sterk gemaakt voor de komst van regio gedeputeerden. Deze regio gedeputeerden onderhouden veelvuldig contact met bestuurders en volksvertegenwoordigers van de gemeenten in hun regio. Maar iedere Brabantse regio heeft ook een eigen ecosysteem waarin ondernemers, onderwijsinstellingen en regionale overheden nauw met elkaar samenwerken. Samenwerkingsverbanden als Brainport, Midpoint Brabant, Agrifood Capital en REWIN moeten daarom de ruimte krijgen om te blijven investeren in de regio en student-starters, start-ups en scale-ups de juiste begeleiding te bieden zodat zij een volgende stap naar volle wasdom kunnen zetten. Want naast een aantal grote werkgevers kent Brabant nog veel meer mkb-bedrijven die voor werkgelegenheid en dus ook welvaart en welzijn van Brabantse burgers zorgen. Lokaal Brabant is tevens voorstander van projecten met een competitief karakter om ondernemerschap en samenwerking met studenten mbo/hbo regionaal te stimuleren. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de Solar Challenge, de BOV Trofee uitreiking, de Groene Pluim en andere regionale initiatieven.

Steun voor vrijwilligers

- Lokaal Brabant vindt dat topsport belangrijk is voor Brabant en stimulerend werkt om de breedtesport te bevorderen.
- Wij willen meewerken aan oplossingen om de stijgende energiekosten voor sportverenigingen en culturele instellingen en activiteiten binnen de perken te houden.
- Naast reguliere sport ook oog blijven houden voor inclusief sporten
- Oprichting van een fonds voor vrijwilligerswerk om verenigingen te ondersteunen vrijwilligers te werven en behouden.
- Ruimhartige subsidie voor sport en cultuur.
- Blijven bewegen is voor eenieder de beste remedie tegen een groot aantal gezondheidsvraagstukken.

Door te investeren in cultuur en sport investeert de provincie ook in de maatschappij. Ontspanning en beweging dragen bij aan een betere gezondheid van Brabantse inwoners. Juist in deze tijd is het nodig om clubs te ondersteunen, zodat zij financieel gezond blijven. Misgelopen inkomsten door corona, inflatie en stijgende energieprijzen zijn voor veel verenigingen een punt van zorg.
Niet iedere club staat er financieel even goed voor. Dit vertaalt zich in veel gevallen door in stijgende contributies. Daarom is het zaak dat de provincie Noord-Brabant erop toeziet dat cultuur en sport in de provincie niet van het prioriteitenlijstje verdwijnt in gemeenten en wordt ingezet op het financieel weerbaar maken en/of houden van verenigingen.

De Provincie dient zich volgens Lokaal Brabant op het gebied van sport en cultuur vooral te richten op de toegevoegde waarde die bovenop gemeentelijk beleid geboden kan worden. Bewegen, sport en gezondheid zijn nauw met elkaar verbonden. Een gezonde geest in een gezond lichaam.

Lokaal Brabant gelooft in het belang van breedtesport en is er zeker van dat de deelname aan sport door grote groepen is gebaat bij goed presterende (top)sporters. Gemeenten hebben de handen vol aan de breedtesport. Dus dient de Provincie de focus te leggen op de doorgroei van amateursport naar topsport. Dat kan door evenementen en kampioenschappen naar Brabant te halen en/of te steunen en door te zorgen voor voldoende en goede trainingsfaciliteiten. Dat de Provincie hiermee wordt gepromoot is mooi meegenomen.
Belangrijker is de uitstraling die we zo tot stand brengen op al die inwoners, die zich aangespoord voelen om meer te gaan sporten.
Lokaal Brabant pleit ervoor om door middel van topsport én evenementen de breedtesport en verenigingen extra te stimuleren.

We pleiten voor de oprichting van een vrijwilligersfonds, waarmee vrijwilligers op het gebied van sport, cultuur en sociale cohesie worden geworven, gestimuleerd, opgeleid en ondersteund. Het verenigingsleven is de kurk waarop Brabant en haar lokale gemeenschappen drijven. Die kurk dreigt echter te verpulveren als gevolg van allerlei ontwikkelingen in de samenleving. De Provincie kan hierin het verschil maken. Lokaal Brabant wil dat extra wordt ingezet op de ondersteuning van verenigingen (cultuur en sport) bij het werven, opleiden en behouden van vrijwilligers.

Gemeentelijke herindeling. Waarom ook alweer?

- Fusies of andere vormen van gemeentelijke herindelingen dienen van onderop te ontstaan
- Portefeuillehouders voor alle vier regio's binnen Brabant.
- Meer Gebieds- Gericht Werken, door het werken in de 18 GGA gebieden te bevorderen.
- Provincie is dienstbaar aan gemeenten.
- Doorontwikkeling van de Regionale Ontwikkeldagen
- Stimuleren van de samenwerking binnen BrabantStad en de middelgrote Brabantse gemeenten.
- We steunen de initiatieven voor hervorming van bestuurlijke Nederland, zoals bijvoorbeeld de invoering van regiobesturen, gebiedsgericht werken en een gebiedsgerichte aanpak, omdat deze manieren van werken dichter bij de Brabantse inwoners staan.

Lokaal Brabant gelooft in de kracht van een overheid die, dicht bij haar inwoners staat.

Het neemt niet weg dat gemeenten die zelf besluiten tot een herindeling of fusie, dat vanzelfsprekend mogen doen. Na gedegen objectief onderzoek en een breed draagvlak vanuit de lokale bevolking is herindeling 'van onderop' zeker bespreekbaar.

Een herindeling opgelegd van hogerhand en zonder lokaal draagvlak van onderop is voor lokaal Brabant geen begaanbare weg.

Wat dat draagvlak betreft: een raadsmeerderheid is daarbij, wat Lokaal Brabant betreft, te mager. Aangetoond dient te worden dat burgers en andere belanghebbenden actief zijn bevraagd.
Dit in combinatie met objectief onderzoek naar nut en noodzaak van de verandering. Ook dient duidelijk te worden gemaakt wat er met dit onderzoek en de inbreng van de bevolking is gedaan.

De Provincie mag nimmer een fusie van gemeenten of herindeling stimuleren, laat staan daartoe dwingen.

Verder vinden wij dat de Provincie zelf de banden met inwoners stevig dient aan te halen. Een van de instrumenten is dat er binnen Gedeputeerde Staten portefeuillehouders komen voor de vier regio's binnen Noord-Brabant. Die regio gedeputeerden onderhouden veelvuldig contact met bestuurders en volksvertegenwoordigers van de gemeenten in hun aandachtsgebied en stellen aan die lokale politici steevast de vraag: 'Wat kan ik (lees: wat kan de Provincie) voor u betekenen?'

Want de gemeenten zijn er niet voor de Provincie, zoals de Brabanders dat ook niet zijn. De Provincie is er voor de gemeenten en voor de Brabanders.

Brabant wordt niet gemaakt in het Provinciehuis. Brabant wordt gemaakt in straten, buurtschappen, dorpen, wijken en steden. Daar dient de Provincie te zijn. En daar is Lokaal Brabant.

Investeer in lokale en regionale ontwikkeling

- Eenmalige inkomsten zijn er slechts voor eenmalige uitgaven.
- Daar waar nodig geld vrijmaken voor ondersteuning gemeenten.
- Bij verstrekking van subsidies letten we op de toegevoegde waarde voor de maatschappij en samenleving.

De Provincie is financieel kerngezond en dat is fijn. Tegelijkertijd stellen we vast dat veel gemeenten het zwaar hebben, onder meer vanwege taken op het gebied van het sociaal domein en de huidige energiecrisis.

De Provincie dient in het belang van de Brabanders solidair te zijn met gemeenten en lokale en regionale ontwikkelingen financieel ruimhartig te ondersteunen, ook als het gaat om zaken en taken die formeel 'des gemeentes' zijn. Het past bij de visie van Lokaal Brabant dat de Provincie dienstbaar is aan gemeenten.

Het betekent niet dat de Provincie met geld gaat strooien, want Lokaal Brabant hecht aan een verantwoord financieel beleid. De Provincie geeft wat ons betreft nooit meer geld uit dan er binnenkomt. Daarnaast worden incidentele meevallers niet gebruikt om structurele lasten te dekken.

Eenmalige inkomsten zijn voor eenmalige uitgaven, structurele inkomsten voor structurele uitgaven.

De Provincie legt verantwoording af over begrotingen en jaarrekeningen en doet dat aan Provinciale Staten, inwoners van Brabant en, nadrukkelijker dan nu het geval is, aan gemeenten.

Dat laatste doet de Provincie om het gevoel te creëren en versterken dat de Provincie, moreel gezien, van de gemeenten is.

Erfgoed

De geschiedenis van Brabant is op veel plaatsen in de provincie nog terug te vinden. Denk onder andere aan de vele historische kloosters, kastelen, fabrieksgebouwen en boerderijen in onze provincie. Allemaal plekken die ons verbinden en ons Brabander laten voelen. Helaas is het onmogelijk om al het erfgoed in Brabant voor altijd te behouden. Daarom wil Lokaal Brabant dat duidelijke keuzes worden gemaakt tussen het erfgoed dat Brabanders willen behouden, restaureren en herbestemmen en plekken waar zij niet actief mee aan de slag willen.

Het sociale Brabant

De Brabantse sociale ruggengraat maken we in onze dorpen en steden

- Lokaal Brabant wil bevorderen dat de beschikbare middelen met maximaal effect ingezet worden in het sociale domein.

Brabanders zijn gemoedelijk, gastvrij en bovenal sociaal. Leefbaarheid, innovatief denken en samenwerking zijn enkele van onze belangrijkste handelskenmerken. Daar werken we dagelijks samen aan.

De verantwoordelijkheid voor het sociale domein is na de grote transities van 2015 voor een groot deel bij gemeenten komen te liggen.
Lokaal Brabant vindt dat de provincie op dit domein een aanjagende, faciliterende en verbindende rol dient te vervullen. Daarbij past een Brabantse structuur bij van kennisdeling en Brabant brede monitoring en onderzoeksfaciliteiten ten behoeve van het sociale domein.

Het door de provincie samen met belangengroeperingen organiseren van kennisdeling van Best Practices en het stimuleren van de inzet van innovaties kunnen instrumenten zijn om in elkaars (gemeentelijke) keukens te kijken.
Met als doel om samen met belangenorganisaties te stimuleren dat de toepassing van wet- en regelgeving uitlegbaar en transparant blijft voor onze Brabants burgers. Er mogen niet al te grote toepassingsverschillen ontstaan tussen gemeenten. Lokaal Brabant wil bevorderen dat de daarvoor beschikbare middelen met maximaal effect ingezet worden in het sociale domein.

Migratie

Lokaal Brabant wil dat het migratiebeleid wordt aangepast. Wij pleiten voor een goede opvang in de regio van vluchtelingen uit oorlogsgebieden.

Een strenge selectie aan de Nederlandse grens moet de economische vluchtelingen scheiden van de mensen die hun leven in eigen land niet veilig zijn. De procedures dienen adequaat, snel en helder en uitvoerbaar te zijn, zonder mogelijkheden van stapeling voor asielzoekers uit veilige landen. ‘Gelukszoekers’ die in eigen land niet voor vervolging hoeven te vrezen zijn niet welkom.

Asielzoekers dienen verplicht Nederlands te leren en kennis van de samenleving op te doen.
Een zinvolle inburgering en integratie in de samenleving geeft meer uitzicht op een rol in het arbeidsproces en een waardig bestaan. Dat is goed voor de migranten en goed voor de Nederlandse samenleving en economie.

LOKAAL BRABANT

Aangesloten bij Onafhankelijke Politiek Nederland

Het eerlijke verhaal over de Provinciale Statenverkiezingen

LOKAAL BRABANT
Aangesloten bij Onafhankelijke Politiek Nederland

Het fenomeen Provincie wordt ook wel het midden bestuur genoemd.

Dit omdat landelijk het Rijk over een groot aantal onderwerpen gaat en lokaal de gemeenten het beleid mogen bepalen.

Lokaal Brabant wil geen valse verwachtingen wekken over onze mogelijkheden. Daarom onderstaand overzicht waar de provincie over gaat en waar wij over mee mogen beslissen. Er zijn vijf gebieden waarover de provincie iets te zeggen heeft.

1. Ruimtelijke ordening
De provincie stelt een structuurvisie op. Hierin staat waar huizen, wegen en natuur komen. Hoewel de gemeenten niet wettelijk verplicht zijn om zich aan deze visie te houden, gebeurt dit meestal wel.

2. Mobiliteit en infrastructuur
De provincie bepaalt waar wegen worden aangelegd, waar ruimte is voor wonen of industrie. De gemeenten houden hier rekening mee.

De provincie regelt ook alles voor het openbaar vervoer binnen de provinciegrenzen.

3. Milieu, toezicht en handhaving
De regering stelt landelijke milieuwetgeving vast. De provincie heeft er niets over te zeggen. De provincie moet dit wel uitvoeren en er toezicht op houden.

4. Natuur en energie
Natuurbehoud is een van de belangrijkste taken van de provincie. Dat geldt voor behoud van bestaande natuur, maar ook voor de aanleg van nieuwe natuurgebieden.

Provincies zijn ook verantwoordelijk voor de windmolenparken en zonneweides.

5. Bestuur
De provincie houdt toezicht op de waterschappen en op de gemeenten. Alleen in gevallen van uiterste nood grijpt de provincie in.

Wat is de rol van de provincie bij deze onderwerpen?

Asielzoekers en statushouders
Wat betreft asielzoekers heeft de provincie geen taak. De provincie kan wel gemeenten ondersteunen

Bij de huisvesting van statushouders heeft de provincie wel een taak. De regering bepaalt per gemeente het aantal woonplekken. De provincie moet zorgen dat de gemeenten de aantallen ook echt behalen. De provincie kan de gemeente zelfs dwingen.

Stikstof
Omdat natuur(behoud) een van de taken van de provincie is, heeft de provincie een grote rol bij de aanpak van stikstof.

Ook hier stelt de regering de doelstellingen vast. De provincie mag kiezen hoe deze doelstellingen worden behaald. Bijvoorbeeld door het uitkopen van boeren of andere maatregelen.

Woningbouw
De provincie bepaalt waar mag worden gebouwd. De gemeenten zorgen voor het bouwen.

Betaalbaarheid van leven
De provincie gaat niet over dit onderwerp. Dat is iets voor de regering en een beetje voor de gemeenten. De provincie mag gemeenten wel ondersteunen.